

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं.२
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, अधिकृत नवाँ तहको खुला र अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्रः सेवा सम्बन्धी

१. नेपाल सरकारका आर्थिक, मौद्रिक र वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिहरु र त्यसका कार्यान्वयन
 - १.१. नेपालका अर्थतन्त्रको बनावट, कुल ग्राहस्थ उत्पादन सम्बन्धी पक्षहरु
 - १.२. आर्थिक, मौद्रिक तथा वित्त नीतिहरु
 - १.३. आन्तरिक तथा वात्य स्रोत परिचालन वैदेशिक व्यवस्था
 - १.४. वित्तीय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन व्यवस्था
 - १.५. नेपालमा संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारका आर्थिक काय प्रणाली सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था
२. नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट प्रणाली र नेपालमा यसका प्रयोग
 - २.१. नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट प्रणालीका विविध पक्षहरु
 - २.२. बजेटका सिद्धान्त र बजेटका विविध प्रकार
 - २.३. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनका अवयवहरु र नवीन प्रयोगहरु
 - २.४. नेपालमा खातासूची (Charts of Accounts) प्रणालीका आवश्यकता तथा सरकारी वित्तीय तथ्यांक सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय आबद्धताका उपलब्धी
 - २.५. तीनैतहका सरकारका आर्थिक कार्यप्रणाली र राजस्व, अनुदान तथा रोयल्टी बाँडफाँड सम्बन्धी तहगत प्रवाह तथा संघ र प्रदेशबाट हुने अनुदान हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था
 - २.६. तीनै तहका सरकारका बजेट निर्माण तथा बजेट सम्बन्धी खच मापदण्ड (Norms) तयारी र प्रयोगका अवस्था
 - २.७. बजेट तथा आयोजना अनुगमन तथा मूल्यांकनका प्रावधान र अनुगमन संयन्त्रका भूमिका
३. लेखा प्रणाली, लेखापरीक्षण तथा वित्तीय जवाफदेहीता र नेपालमा यसका प्रयोग
 - ३.१. लेखा प्रणाली : अर्थ, आवश्यकता, महत्व, आर्थिक कारोबारका विश्लेषण, लेखांकनका चरणहरु
 - ३.२. नेपाल सरकारको लेखा प्रणाली
 - ३.३. सार्वजनिक क्षेत्रमा प्रयोग गरिने लेखा प्रणाली: नगदमा आधारीत लेखा प्रणाली, प्रोदभावी लेखा प्रणाली, प्रतिबद्धता लेखा प्रणाली, कोष लेखा प्रणाली तथा बजेट लेखा प्रणाली अथ आवश्यकता र उपयोगका अवस्था
 - ३.४. वित्तीय, लागत तथा व्यवस्थापकीय लेखा प्रणालीका आवश्यकता, महत्व, उपादेयता : उत्तरदायित्व लेखा प्रणाली (Responsibility Accounting) का अवयव, आवश्यकता र परिणाममुखी व्यवस्थापन प्रणाली
 - ३.५. लेखांकन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी लेखा ढाँचाका महालेखा परीक्षकका कार्यालयबाट स्वीकृत फारामहरु
 - ३.६. लेखा परीक्षणका अर्थ, आवश्यकता, महत्व, आधारभूत सिद्धान्त र प्रकार
 - ३.७. लेखापरीक्षण सम्बन्धी संवैधानिक एव कानूनी आधारहरु
 - ३.८. आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण
 - ३.९. नेपालमा व्यवस्थापकीय, Concurrent, Risk Base, कार्यमूलक लेखापरीक्षणका महत्व, प्रयोग र कार्यान्वयनका अवस्था
 - ३.१०. वित्तीय जोखिम (Fiduciary Risk) तथा आर्थिक अनुशासनको सन्दर्भमा लेखापरीक्षणका भूमिका, हालसम्मका प्रवृत्ति र कार्यान्वयन समिक्षा
 - ३.११. आर्थिक उत्तरदायित्व परीक्षणका आन्तरिक र वात्य निकायहरु तथा कार्यान्वयन अवस्था
 - ३.१२. बेरुजुका प्रकार, प्रवृत्ति र वित्तीय व्यवस्थापनका समग पक्षका कार्यान्वयन अवस्था तथा सुधारका उपायहरु
 - ३.१३. लेखापरीक्षण तथा सार्वजनिक सुनवाई, सामाजिक तथा जनलेखापरीक्षण (Social and Public Audit) का सम्बन्ध र आवश्यकता

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं.२
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, अधिकृत नवाँ तहको खुला र अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि

पाठ्यक्रम

३.१४. सार्वजनिक खच तथा वित्तीय उत्तरदायित्व (Public Expenditure and Financial Accountability-PEFA) सम्बन्धी परिसूचकहरु सम्बन्धी सामान्य ज्ञान तथा हालसम्म भएका पेफा मूल्यांकन प्रतिवेदन, मूल्यांकन गन तरिका सम्बन्धी ज्ञान

३.१५. नेपालमा आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विविध पक्षहरु

३.१५.१. नेपाल सरकारका आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यका जिम्मेवारी र जवाफदेहीता पालना तथा प्रचलन (Compliance and Enforcement) सम्बन्धी व्यवस्था

३.१५.२. नेपालका आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित संगठनात्मक तथा संस्थागत संरचना र निकायहरुका भूमिका तथा हालको कार्यान्वयन स्थिति

३.१५.३. नेपालका सार्वजनिक खरिद प्रणाली र यसका वर्तमान अवस्था

४. वैदेशिक सहायतामा संचालित आयोजनाको वित्तीय व्यवस्थापनसम्बन्धी व्यवस्था
- ४.१. वैदेशिक सहायता (ऋण तथा अनुदान) मा संचालित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुका कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप निर्धारण तथा तर्जुमा प्रकृया
- ४.२. कार्यक्रम तथा आयोजनामा वैदेशिक सहायता प्राप्त गन चरणहरु तथा कार्यान्वयन गर्दा ध्यान दिनुपन पक्ष र वैदेशिक सहायताको प्रकार, भुक्तानी, लेखाँकन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्ने प्रावधानहरु
- ४.३. वैदेशिक सहायताका आयोजनाहरुमा कोषपूर्ति कोष (Imprest Fund) तथा डेजीरेनेटेड कोष (Designated Fund), सोधभर्ना तथा कोषपूर्ति (Reimbursement and Replenishment), शोधन भौचर (Disbursement Voucher) सम्बन्धी प्रावधान, आवश्यकता, परिचालन र नेपालमा यसका कार्यान्वयनका आवस्था
- ४.४. वैदेशिक सहायता प्रदान गन द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय (Bilateral and Multilateral) अन्तर्राष्ट्रिय विकास तथा वित्तीय र द्विपक्षीय संस्थाहरु - विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, यूरोपियन यूनियन, अमेरिकी सहयोग नियोग, जापान, अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्था र अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको वैदेशिक सहयोग सम्बन्धी भूमिका र कार्यान्वयन स्थिति
५. लेखामान तथा नेपालमा सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान सम्बन्धी व्यवस्था र नेपालको वित्तीय व्यवस्थापनमा विधुतीय सूचना प्रणालीको प्रयोग तथा कार्यान्वयनको अवस्था
- ५.१. लेखामानको अथ आवश्यकता महत्व र उपादेयता
- ५.२. नेपाल लेखामान (Nepal Accounting Standard-NAS)
- ५.३. नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standard-NPSAS)
- ५.४. नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (Nepal Financial Reporting System- NFRS)
- ५.५. नेपाल लेखापरीक्षणमान (Nepal Auditing Standard-NAS)
- ५.६. लेखामान तथा लेखापरीक्षणमानको सन्दर्भमा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था, नेपाल लेखामान बोर्ड, अथ मन्त्रालय, महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका भूमिका
- ५.७. नेपालमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका राजस्व, अनुदान, बजेट तर्जुमा, निकासा, प्रतिवेदनमा सूचना प्रविधिका प्रयोग, चुनौती र सुधारका क्षेत्रहरु
- ५.८. प्रदेश नं.२, लेखा सम्बन्धी ऐन, नियमावली, नीति र निर्देशिकाहरु